



AVIZ
**referitor la proiectul de Ordonanță pentru modificarea și
completarea Ordonanței Guvernului nr.137/2000
privind prevenirea și sancționarea tuturor
formelor de discriminare**

Analizând proiectul de Ordonanță pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.122 din 28.08.2003,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță, cu următoarele observații și propuneri :

I. Observații generale

1. Proiectul de ordonanță are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, în vederea armonizării dispozițiilor acestui act normativ cu prevederile Directivelor Europene 2000/43/EC și 2000/78/EC.

2. Din perspectiva dreptului comunitar, proiectul de ordonanță ține de capitolul de negociere nr.13 - *politici sociale și ocuparea forței de muncă*, secțiunea *lupta împotriva discriminării*.

În domeniul menționat este în vigoare Ordonanța Guvernului nr.137/2000 care a transpus în legislația românească două

componente de drept comunitar derivat ale acquis-ului referitor la politicile sociale, și anume:

- Directiva Consiliului 2000/43/CE privind implementarea principiului tratamentului egal acordat persoanelor indiferent de originea lor rasială sau etnică;

- Directiva Consiliului 2000/78/CE privind aplicarea unui tratament egal în privința ocupării forței de muncă.

În acest fel, România s-a aliniat în linii generale la standardele europene în materie, îndeplinind în acest domeniu angajamentele legate de procesul de aderare, și se concentrează în prezent asupra implementării legislației. Din acest efort s-a născut *necesitatea* de a îmbunătăți cadrul legal creat, *de a transpune integral* directivele menționate.

Astfel, apreciem că proiectul analizat continuă armonizarea celor două directive comunitare, invocate în nota de fundamentare, aducând clarificări terminologice necesare unei bune aplicări a legislației și stabilind principiile de bază care reglementează activitatea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), organism specializat care are rolul de a implementa principiul egalității între cetățeni fără nici un fel de discriminare.

Remarcăm, totuși, că deși definițiile în sine ale conceptelor de discriminare directă și discriminare indirectă (art. 2 din proiect) sunt întocmai cu cele din Directivele 2000/43/CE (art.2) și 2000/78/CE (art.2), proiectul de ordonanță nu preia diferențierea în terminis „discriminare directă”/ „discriminare indirectă” prin numirea lor ca atare, ci se limitează la termenul generic de „discriminare”.

3. Semnalăm că textul propus la **art.2 alin.(5)** ar trebui reanalizat, întrucât actuala redactare este confuză, fiind utilizate noțiuni nespecifice limbajului juridic, cum ar fi aceea de „tratament advers”. Propunem următoarea formulare:

„(5) Constituie contravenție luarea oricărei măsuri discriminatorii ca reacție la o plângere cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării.”

Pe de altă parte, precizăm că reglementarea răspunderii contravenționale în cazul săvârșirii faptei prevăzute la **art.2 alin.(5)** nu este completă, proiectul de ordonanță necuprinzând dispoziția referitoare la sancțiunea aplicabilă. Este, de aceea, necesară completarea textului în acest sens.

4. Pentru asigurarea unei reglementări complete, apreciem că proiectul ar trebui să cuprindă norme prin care să se detalieze procedura medierii, prevăzută la **art.2 alin.(8) lit.b)**. Astfel, ar trebui să se prevadă în mod expres care sunt cazurile în care această procedură poate fi aplicată, modul de realizare a medierii, precum și efectele acesteia în cazul în care sunt incidente alte forme de răspundere juridică.

5. În ceea ce privește art.19¹-19⁴, referitoare la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, semnalăm că normele ar trebui reanalizate sub următoarele aspecte:

a) Norma din art.19¹ ar trebui să se refere în mod generic la rolul Consiliului, constatarea și aplicarea sancțiunilor contravenționale neconstituind decât una dintre atribuțiile acestuia. De altfel, pentru realizarea unei reglementări complete, **Secțiunea a VI-a a Capitolului II** ar trebui să cuprindă norme detaliate referitoare la structura și atribuțiile Consiliului, deoarece în actuala formă nu sunt vizate decât o parte dintre aspectele activității acestuia.

În ceea ce privește atribuția referitoare la constatarea și sancționarea contravențiilor, prevăzută la **art.19¹** și **art.19⁴ lit.c)**, semnalăm că ar trebui evitată utilizarea noțiunii de „investigare”, nespecifică răspunderii contravenționale.

b) Propunem ca norma din **art.19³** să cuprindă în mod detaliat atribuțiile Consiliului, întrucât în actuala redactare acestea sunt doar sumar schițate. Pe de altă parte, teza finală a textului trebuie reanalizată, întrucât nu se poate prevedea „responsabilitatea” Consiliului în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor legale cu normele comunitare, putând fi reținute, eventual, atribuțiile referitoare la propunerea de proiecte de acte normative în domeniul său de activitate, precum și de avizare a proiectelor care au ca obiect exercitarea drepturilor și libertăților.

6. În ceea ce privește norma din **art.20 alin.(4)**, precizăm că prin aprobarea prin Legea nr.180/2002 a Ordonanței Guvernului nr.2/2001, alin.(4) al art.8 a fost abrogat, astfel încât instituția actualizării prin hotărâre a Guvernului a limitelor amenzilor contravenționale prevăzute în acte normative de nivel superior a fost eliminată din reglementarea contravențiilor. Singura modalitate de reducere sau de majorare a acestor limite este modificarea actului normativ prin care sunt stabilite și sancționate contravențiile, cu respectarea principiului

ierarhizării actelor normative. Propunem de aceea eliminarea art.20 alin.(4) din proiect.

7. Referitor la **art.20 alin.(3)**, semnalăm că prin modificarea propusă este eliminată din proiect dispoziția referitoare la agenții constatatori ai contravențiilor. Propunem de aceea următoarea modificare a art.I pct.7 și 8:

„7. Alineatul (3) al articolului 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**(3)** Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute în prezenta ordonanță se fac de către persoanele împuternicite din cadrul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

8. Alineatul (4) al articolului 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

(4) Dispozițiile prezentei ordonanțe referitoare la contravenții se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările ulterioare.”

8. La **art.20 alin.(5)**, pentru asigurarea unei reglementări complete și corecte, partea introductivă a normei ar trebui să facă referire la „reprezentanții legali ai autorităților și instituțiilor publice și ai agenților economici”.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. Semnalăm că în **art.2 alin.(1)** este utilizată noțiunea de „discriminare pe bază de gen” în locul celei de „discriminare pe bază de sex”. Pentru asigurarea unei reglementări unitare este însă necesar ca această noțiune să fie folosită în toate textele din cuprinsul ordonanței, care au în vedere acest criteriu de discriminare.

2. La **art.2 alin.(8) lit.c)**, pentru concizia exprimării, trimiterea trebuie făcută la „dispozițiile alin.(1) - (5)”.

3. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, partea introductivă a **art.I pct.5** trebuie reformulată astfel:

„5. La Capitolul II, după art.19, se introduce Secțiunea a VI-a, „Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării”, cu următorul cuprins:”

4. La art.20 alin.(1) și la art.20 alin.(6), pentru asigurarea uniformității în domeniul reglementării contravențiilor, limitele amenzilor trebuie prevăzute sub forma „de la ... lei la ... lei”.

5. La art.25, semnalăm că utilizarea formulei generice referitoare la „abrogarea oricăror altor dispoziții” contrare este în contradicție cu normele de tehnică legislativă, fiind necesar ca dispozițiile supuse abrogării să fie indicate în mod expres, cu toate elementele lor de identificare.

PREȘEDINTE

Dragoș
Dragoș ILIESCU



București

Nr. 1246/29.08.2003